

ความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ปิยะมาส ตัณฑะตะนัย¹

ต้องลักษณ์ บุญธรรม²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบัน วิชาการป้องกันประเทศ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้แก่นักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 400 คนได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ความสุขในการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง กิจกรรมการเรียนรู้ บรรยายภาคทฤษฎีทางกายภาพ ผู้สอน และตัวแปรด้านครอบครัวมีอิทธิพลต่อความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ตามลำดับ โดยตัวแปรดังกล่าว สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 63.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเรียนรู้อย่างมีความสุข, นักเรียนเตรียมทหาร

¹อาจารย์, หลักสูตรบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ที่อยู่: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี

Email: piyamart_t@mail.rmutt.ac.th

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี

ที่อยู่: 39 หมู่ที่ 1 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12110

Email: tongluck@rmutt.ac.th

Happiness in Learning among Pre-cadet Students in National Defence Studies Institute

Piyamart Tandatanaya¹

Tongluck Boontham²

Abstract

This research aimed to study happiness in learning among the pre-cadet students in National Defence Studies Institute. The research samples, selected using stratified random sampling, consisted of 400 pre-cadet students in Armed Forces Academies Preparatory School, National Defence Studies Institute. The research instrument used for collecting data was questionnaires with the reliability of 0.946. The study revealed that the happiness in learning as a whole was at the high level. The variables affecting happiness in learning were learning activities, physical atmosphere, instructors, and family background variables. These variables could predict happiness in learning for 63.8 % at the significance level of .05.

Key words: Happiness in learning, pre-cadet students

¹Lecturer, Master of Education Program in Educational Administration

Address: Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Email: piyamart_t@mail.rmutt.ac.th

²Asst.Prof., Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Address: Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Email: tongluck@rmutt.ac.th

บทนำ

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (UNESCO, 2007) มีความเชื่อว่า การศึกษาที่ดีและมีความสุขจะช่วยให้การดำรงชีวิตประจำวันระหว่างเรียนและการอยู่ในสังคมเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะเป็นไปอย่างมีความสุข อีกทั้งผู้เรียนหากได้รับการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีความสุขในการเรียนจะเป็นผู้ที่มีความมั่นคงและเข้มแข็งในตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ มีมติให้ในวันที่ 20 มีนาคมของทุกปีเป็นวันความสุขของโลก (International Day of Happiness) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อสร้างความตระหนัก สร้างความเป็นธรรมและความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับการพัฒนาประเทศเพื่อขจัดความยากจน สร้างความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนทุกคน (United Nations, 2012) ดังนั้นแนวทางการบริหารยุคใหม่ในหลายองค์กร รวมถึงแวดวงทางการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารโดยมุ่งหวังให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งความสุขหรือโรงเรียนแห่งความสุข เพื่อให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเป็นนักเรียนที่เก่งดี มีความสุข บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนจึงเพิ่มมากขึ้น สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวและเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วน

แต่ในปัจจุบันพบว่าปัญหาสำคัญคือผู้เรียนขาดความสนใจในการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน โดยคิดเห็นว่าเนื้อหาที่เรียนรู้ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ไม่สอดคล้องกับความต้องการ

และความถนัดของตน ทำให้ผู้เรียนขาดความสุข เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ขาดแรงจูงใจในการเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง แรงจูงใจที่จะแสวงหาช่องทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งแรงจูงใจเป็นสำคัญที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จและเกิดความสุขในการเรียนรู้ (วงษ์ใหญ่, 2555) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำโครงการ Education Watch เพื่อสำรวจ “นิสัยการเรียน” ของนักเรียนทั่วประเทศ ผลการสำรวจพบว่านักเรียนไทยไม่มีความสุขหรือสนุกกับการเรียน แต่เด็กเครียดเรื่องการแข่งขันมากกว่าต้องการมีความรู้อย่างถ่องแท้ ดังนั้นครูต้องกลับมาทบทวน ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนไทยในปัจจุบัน (ชลาลิธมย์, 2558) จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลต่อโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เนื่องจากการเข้ารับการศึกษาคือในโรงเรียนเตรียมทหาร กำหนดคุณสมบัติต้องจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเวลา 2 ปี ผู้เรียนต้องเปลี่ยนสภาพบุคคลพลเรือนให้เป็นนักเรียนทหารจำเป็นต้องมีความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ และระบบการเรียน การฝึกศึกษา ของโรงเรียนเตรียมทหารทำให้นักเรียนเตรียมทหารมีเวลาในการทบทวนเนื้อหาที่เรียนและการทำแบบฝึกหัดน้อย เกิดปัญหานักเรียนไม่มีความสุขในการเรียนสะสมพอกพูนขึ้น นอกจากนี้ เกียรติศิริ (2547) ได้ทำการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปีที่ 1 พบว่าระบบการเรียนการฝึกของโรงเรียนเตรียมทหาร ส่งผลต่อสภาวะอารมณ์และสัมพันธภาพ ก่อให้เกิดความวิตกกังวลตลอดจนความเครียดในระดับต่าง ๆ จึงเป็นเรื่อง

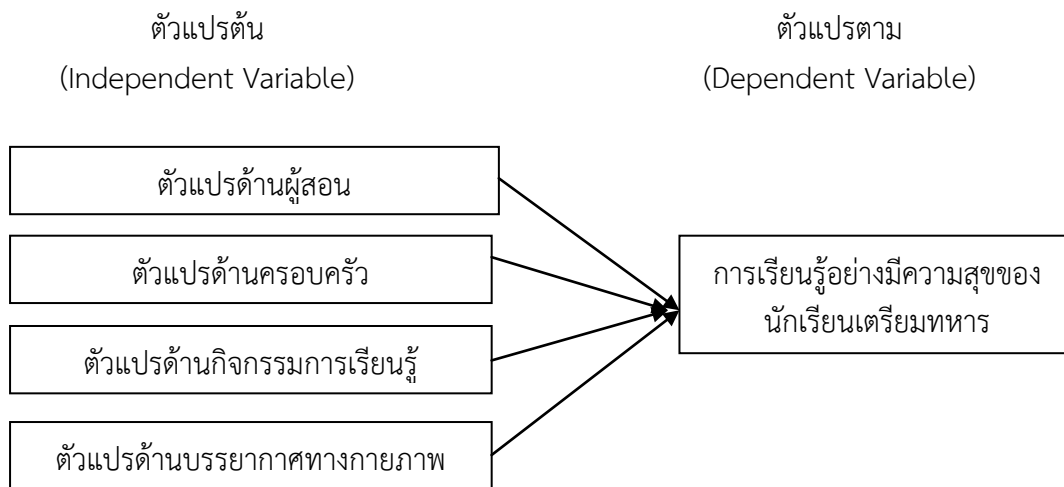
สำคัญที่ควรมีวิธีการในการจัดการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนเตรียมทหารเกิดความสุขซึ่งจะมีผลต่อ สมอง ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่ดี ตามมา (อ่อนศรี และเฉลยกิตติ, 2556) การ เรียนรู้อย่างมีความสุขจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุด ในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะเป็นผลที่เกิดจาก การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้ ความสำคัญกับความสุขในการเรียนรู้ โดยการ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขเป็นลำดับแรก (พัฒนาผล, 2556) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยคัดสรร ที่ส่งผลอย่างไรต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของ นักเรียนเตรียมทหาร และเป็นแนวทางส่งเสริม การจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน เตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ซึ่ง ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการกำหนด นโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการบริหาร วิชาการ ที่จะทำให้นักเรียนเตรียมทหารเรียนรู้ อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้อย่างมีความสุข ของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกัน ประเทศ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้อง กับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียม ทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อ การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียม ทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมี ความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบัน วิชาการป้องกันประเทศ ได้จากการสังเคราะห์ งานวิจัยของ คำเงิน และจันทรา (2553), ผาอ่อน (2553), ทองสม (2553), ปุกคำ (2554), พันธุ์เสือ (2554), ทองงอกและคณะ (2554), แก้วเกื้อ (2554), มากสุข (2556) แป้นพุดเย็น (2557), ทองย้อย (2557) และ วิจิตพันธ์ (2558) มา เชื่อมโยงตัวแปรทั้งหมดเข้าด้วยกันเป็นกรอบ แนวความคิดของการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ด้านผู้สอน หมายถึง การปฏิบัติหรือการ กระทำของผู้สอนที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึกของนักเรียนเตรียมทหาร 2) ด้าน ครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่ คนในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน เช่น ความสัมพันธ์ ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก พี่น้อง ที่มีความรักใคร่ ห่วงใยกันไว้วางใจกัน ปรับตัวเข้าหากัน มี กิจกรรมร่วมกัน ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ดี ต่อกัน 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สภาพการณ์ที่ เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน และ 4) ด้าน บรรยากาศทางกายภาพ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้น ตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นที่มีอิทธิพลต่อ การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเตรียม ทหารเกิดความรู้สึกที่ดี ตัวแปรตามได้แก่ การ เรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ หมายถึง การ เรียนรู้ที่เกิดจากการได้สัมผัสกับของจริงและ ธรรมชาติ ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ตามสภาพจริง สามารถนำทักษะ ความรู้ที่ได้ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขหรือนำไปเป็นแนวทางการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาในการบริหารงานต่อไป

2. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขโดยสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนเตรียมทหาร ให้กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2560 ตามเหล่าทัพ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศและตำรวจ รวม 1,219 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2560) ผู้วิจัย

ใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของกาญจนา วาสิ และคณะ (2555) จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .946

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 50.50 มี

อายุมากกว่า 19 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 40.50 และ
เป็นนักเรียนเหล้าทหารบก ร้อยละ 43.70

2. การเรียนรู้อย่างมีความสุขของ
นักเรียนเตรียมทหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง
($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.56) ได้แก่ นักเรียน
สามารถปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน
อย่างมีความสุข ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.86)
รองลงมาคือ นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้วัตถุจริง
และสัมผัสธรรมชาติเช่น การดูงานภาค
ตะวันออก การทำการทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์
 เป็นต้น ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.75) ตัวแปร

เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ พิจารณาแยกเป็นตัวแปร
ดังนี้ ด้านผู้สอน ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.47) ด้าน
ครอบครัว ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.50) ด้าน
กิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.56)
และด้านบรรยากาศทางกายภาพ ($\bar{x} = 3.87$,
S.D. = 0.71) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่าง
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข
ของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกัน
ประเทศ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียม
ทหาร

ตัวแปร (x)	x_1	x_2	x_3	x_4	y
ผู้สอน (x_1)	1.000				
ครอบครัว (x_2)	0.444**	1.000			
กิจกรรมการเรียนรู้ (x_3)	0.615**	0.428**	1.000		
บรรยากาศทางกายภาพ (x_4)	0.493**	0.278**	0.754**	1.000	
การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน เตรียมทหาร (y)	0.583**	0.404**	0.755**	0.707**	1.000

** $p < .01$

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของ
นักเรียนเตรียมทหารค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
(r) ระหว่าง 0.404-0.755 อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ $< .01$ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประ
สิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรค่าสูงสุดเท่ากับ
0.755 คือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้าน
กิจกรรมการเรียนรู้กับการเรียนรู้อย่างมีความสุข

และผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่มี
ความสัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดย
เรียงลำดับค่ามากไปน้อยได้แก่ ตัวแปรด้าน
กิจกรรมการเรียนรู้ ($x_3y = 0.755$) และตัวแปร
ด้านบรรยากาศทางกายภาพ ($x_4y = 0.707$) เป็น
ความสัมพันธ์ทางบวกระดับมาก ส่วนตัวแปร
ด้านผู้สอน ($x_1y = 0.583$) และตัวแปรด้าน

ครอบครัว (x_2) = 0.404) เป็นความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียม

ทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตาราง 2 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตัวแปร	b	S.E.b	B	t	Sig.
Constant	.364	.182		1.999	.046
ผู้สอน (x_1)	.181	.047	.152	3.813	.000
ครอบครัว (x_2)	.093	.039	.083	2.390	.017
กิจกรรมการเรียนรู้ (x_3)	.381	.052	.386	7.379	.000
บรรยากาศทางกายภาพ (x_4)	.250	.036	.318	6.865	.000
$R^2 = .638$ $R = 0.799$ $F = 174.224$ $Sig = .000$					

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าสมการถดถอยเชิงพหุ ตัวแปรที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 63.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์รายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (x_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์มากที่สุดเท่ากับ 0.386 รองลงมาคือตัวแปรด้านบรรยากาศทางกายภาพ (x_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.318 ตัวแปรด้านผู้สอน (x_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.152 และตัวแปรด้านครอบครัว (x_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.083

การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียม

ทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ผู้วิจัยอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่าโดยภาพรวมการเรียนรู้มีความสุขอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากโรงเรียนเตรียมทหารมีระบบปลูกฝังความเป็นทหารและตำรวจโดยกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความเป็นทหาร มีหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังความเป็นผู้นำของทหาร-ตำรวจ ตลอดจนส่งเสริมสมรรถภาพทางร่างกาย พร้อมปลูกฝังคุณธรรมและความสามัคคี โดยเน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ เพราะจิตสำนึกในการพัฒนานักเรียนตนเองก็จะได้ผลและจะเกิดผลดีทางจิตใจด้วยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) สอดคล้องกับวิบูลย์สุขและ บุญสวัสดิ์ (2558) กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่

เน้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างอิสระ สามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนไม่สร้างแรงกดดันแก่นักศึกษา เน้นให้เกิดความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขได้

2. ตัวแปรอิสระต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรความสุขในการเรียนรู้ โดยตัวแปรด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวแปรด้านบรรยากาศทางกายภาพ มีความสัมพันธ์กับระดับการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ส่วนตัวแปรด้านผู้สอน และตัวแปรด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์กับระดับการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และทั้งหมดสามารถพยากรณ์การเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้ร้อยละ 63.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ

1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีผลต่อการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนมากที่สุด เพราะการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย วัสดุอุปกรณ์ที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบทเรียน มีปริมาณเพียงพอ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย จะกระตุ้นให้นักเรียนได้สนุกสนาน มีความสุขกับกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่สู่ห้องเรียนและการเรียนรู้นอกสถานศึกษา โดยนักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างมีความสุข (บุญธรรม, 2559) และความสุขในการเรียนจะเกิดได้จากนักเรียนได้รับรู้และมีความเข้าใจต่อกระบวนการ

เรียนรู้ในห้องเรียน เนื้อหาสาระที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ การใช้สื่ออุปกรณ์ ช่วยให้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความหลากหลาย เรียนด้วยความสนใจและเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น บทเรียนสนุกและน่าสนใจ กิจกรรมการเรียนรู้สร้างบรรยากาศที่มีผลต่อความสุขของนักเรียน (กมลเพชร, 2558 และ ทองสม, 2553) นอกจากนี้กิจกรรมการมอบรางวัล ให้กับนักเรียนที่ได้รางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน จะเป็นการเสริมแรงความสำเร็จในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความสุข มีกำลังใจในการเรียน เกิดความมั่นใจ และแสดงพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา (รุ่งรัตน์, 2552)

2) ตัวแปรด้านบรรยากาศทางกายภาพมีผลต่อการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร เป็นอันดับที่สองทั้งนี้ โรงเรียนเตรียมทหารมีการจัดการศึกษาแบบนักเรียนประจำ นักเรียนใช้ชีวิตอยู่ในกฎระเบียบของโรงเรียนตลอดเวลา มีการกำหนดให้นักเรียนมีพื้นที่เฉพาะของตนเองตามกำหนดเวลา ทำให้โรงเรียนเตรียมทหารเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียนเตรียมทหาร การจัดบรรยากาศทางกายภาพให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพอาคารเรียนต้องมีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน มีต้นไม้ และมีการตกแต่งสวนหย่อม สวยงามร่มรื่น ตลอดจนสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อคลายความเครียดจากการเรียน มีสนามกีฬา และจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งนั้นสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย เพราะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนทางด้านการศึกษา เป็นสิ่งที่จำเป็นไม่ว่าจะเป็นห้อง ปฏิบัติการ ห้องสมุด

หรือสถานที่สำหรับอ่านหนังสือ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น ใช้เวลาน้อยลง มีสมาธิในการเรียนมากขึ้น มีความสุขในการเรียนรู้ (แชมมณี, 2551) และสอดคล้องกับคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อ้างถึงใน ทองกองและคณะ(2554) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีความสุข โรงเรียนดีที่ผู้เรียนอยากเห็นคือ โรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ และปลอดภัย ปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ

3) ตัวแปรด้านผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร เพราะโรงเรียนเตรียมทหารเป็นลักษณะโรงเรียนประจำ นักเรียนต้องพักค้างคืนที่โรงเรียนเป็นเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ครูจึงต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้สอนและที่ปรึกษาแทนผู้ปกครองในทุกๆ เรื่องของนักเรียน และมีอิทธิพลต่อนักเรียนเตรียมทหารทั้งในเรื่องการดำรงชีวิต และความมีระเบียบวินัยตามแบบธรรมเนียมทหาร ดังนั้นนักเรียนมีความสุขในการเรียนคือครูเอาใจใส่นักเรียน ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ การเข้าใจธรรมชาติ การให้ความรักและการเอาใจใส่ และการเป็นแบบอย่างที่ดี ล้วนมีอิทธิพลโดยตรงต่อนักเรียนทั้งด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง การเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ (ทองย้อย, 2557) รวมถึงลักษณะของครูที่ดี ผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร มีบุคลิกดี และยิ้มแย้มแจ่มใสกับนักเรียนเสมอ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนเรียนรู้มีความสุข (แก้วเกื้อ, 2554) นอกจากนี้ ไมเยอร์ (Meijer, 2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเครียดในการเรียน พบว่าเมื่อผู้เรียนมีความเครียด การแนะนำที่ดีของครู จะช่วยเหลือผู้เรียนให้ผ่อนคลายความเครียดนั้น ดังนั้นความเอาใจใส่และการให้

คำแนะนำที่ดีของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้มีความสุข

4) ตัวแปรด้านครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องมาจากนักเรียนเตรียมทหารได้รับการเอาใจใส่ระหว่างกันจากคนในครอบครัวของนักเรียน ครอบครัวให้กำลังใจ และให้โอกาสใหม่กับนักเรียนเสมอ และครอบครัวเป็นแรงจูงใจหลักในการสอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งมีอัตราส่วนการสอบแข่งขันสูงมาก หลังจากนักเรียนผ่านกระบวนการคัดเลือกเป็นนักเรียนเตรียมทหารแล้วครอบครัวยังเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้นักเรียนผ่านพ้นระบบนักเรียนใหม่ซึ่งต้องใช้ความอดทน อดกลั้นสูง สอดคล้องกับ ทองสม (2553) พบว่า ลักษณะบิดา มารดา/ผู้ปกครอง และลักษณะนักศึกษาร่วมวิทยาลัย มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษา และความรักที่มีต่อครอบครัวของนักเรียนเตรียมทหาร เมื่อได้มาพบความยากลำบากในโรงเรียนเตรียมทหาร นักเรียนเตรียมทหารจึงได้ตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว แสดงออกผ่านความรู้สึกถึงการเป็นลูกที่ดี แสดงออกผ่านความรู้สึกรักพ่อแม่ ความกตัญญู ความต้องการตอบแทนบุญคุณ (ชูเลิศ, 2552) นอกจากนี้ Rukumnauykit and Pholphirul (2016) พบว่า สถาบันครอบครัวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างความสุขในครอบครัว ผู้ปกครองเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนสามารถให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารควรมีนโยบายที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่นการกำหนดบทเรียนหรือกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง และการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2) ด้านบรรยากาศทางกายภาพเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร ดังนั้นโรงเรียนเตรียมทหารจึงควรพัฒนาบรรยากาศทางกายภาพของโรงเรียนให้เป็นเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียนเตรียมทหาร ส่งเสริมด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง รวมถึงกองแพทย์มีระบบการบริการสะดวกและรวดเร็ว และมีอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเตียงผู้ป่วยเพียงพอเมื่อมีการแพร่ระบาดของโรค

3) ด้านผู้สอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร ดังนั้น ครูผู้สอนต้องทำหน้าที่แทนผู้ปกครอง ในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน ควรทราบถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนเช่นความรู้ ความถนัด ความสนใจ ความสามารถพิเศษ เพื่อ

ส่งเสริมนักเรียนตามศักยภาพและทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักชอบ

4) ด้านครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร ดังนั้นโรงเรียนเตรียมทหารจึงควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักเรียน ครอบครัวของนักเรียน และโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อให้ผู้ปกครองได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนเตรียมทหารเมื่ออยู่โรงเรียน เข้าใจระบบการเรียนการสอนและการฝึกของโรงเรียนเตรียมทหาร ทำให้เกิดความร่วมมือในการดูแลบุตรหลาน และเป็นการเสริมสร้างกำลังใจให้นักเรียนเตรียมทหารในการฝึกศึกษาและเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร

2) ควรมีการศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขในบริบทต่างกันเช่นโรงเรียนเฉพาะทาง ดนตรี วิทยาศาสตร์ หรือโรงเรียนประจำ เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา

References

- Júlio, M., M. Manuela, G., & Graciana, V. Students' happiness and well-being at the University of Algarve, Portugal, Retrieved from http://www.happysociety.org/ppdoconference/session_papers/session15/session15_julio.pdf
- Meijer, J. (2007). Correlates of Student Stress in Secondary Education. [Electronic version]. *Educational Research*, 49(1), 21-35.

- Pungpond, Rukumnuaykit. (2559). Does Income Matter for Subjective Wellbeing in Developing Countries: Empirical Evidence from Thailand Microdata. **Journal of Human Behavior in the Social Environment**, 26(2). 179-193.
- Saul, McLeod. (2017). **Maslows hierarchy of need**. Retrieved. From : <https://www.simplypsychology.org/maslow.html>
- Choolert, Sayompoo. (2553). **Experience of Cultivated Hardiness in Pre-Cadet Commanders**. (Chulalongkorn University).
- Tharn, T., Paradee, A., Sukhum, M. & Kunawudh, K. (2554). A Development of Student' Learning Happiness Indicators in Pattaya City School, Chon Buri Province. **SWU Educational Administration Journal**.
- Boontham, Tongluck. (2560). Leadership in Digital Economy Era and Sustainable Development of Education Organizations. **Technical Education Journal King Mongkut's University of Technology North Bangkok**, 7(1). 217-225.